GIRONA NOTICIES.COM + Periodisme

Troben l’arc neolític més antic d'Europa a Banyoles.

Pla de l'Estany | 29/06/2012 | 05:32

Es tracta d’un arc sencer que ha aparegut en un context datat al voltant del 5400-5200 aC, que correspon al moment més antic.

Les investigacions arqueològiques que s’estan duent a terme en el jaciment neolític antic de la Draga, a la vora de l'estany de Banyoles, han permès la descoberta d’una peça única en el context de la mediterrània occidental i a Europa.Es tracta d’un arc sencer que ha aparegut en un context datat al voltant del 5400-5200 aC, que correspon al moment més antic d’ocupació del jaciment. Es tracta d’una peça singular ja que és el primer arc que apareix sencer en el jaciment. Per la seva datació es pot considerar com el més antic de cronologia neolítica que es troba a Europa. El seu estudi permetrà analitzar aspectes sobre la tecnologia, estratègies de subsistència i organització social de les primeres comunitats camperoles que es van assentar a la Península Ibèrica. Es tracta d’un arc que té una llargada de 108 cm i presenta una secció planoconvexa. És interessant destacar que està fet en fusta de teix (Taxus baccata) com la majoria dels arcs neolítics europeus.

En campanyes anteriors s'hi havien trobat fragments de dos arcs (anys 2002 i 2005) també de la mateixa cronologia, però en estar fragmentats no permetien analitzar les característiques d’aquests instruments. La troballa actual obre noves perspectives per a comprendre com eren aquestes societats camperoles i com s’organitzaven. Aquests arcs podrien haver tingut diverses funcions. La cinegètica n’és una, però si es té en compte que la cacera és una activitat poc representada en el conjunt de la Draga, els investigadors no descarten que els arcs fossin elements de prestigi o estiguessin vinculats a activitats defensives o de confrontació.

Es coneixen arcs conservats al Nord d’Europa (Dinamarca, Rússia) datats entre els mil·lennis VIII-VI aC ja en contextos de grups caçadors-recol·lectors però no són neolítics, sinó del final paleolític. La majoria d'arcs apareguts a l'Europa neolítica procedeixen del centre i nord d’Europa. Alguns fragments d’aquests d’arcs neolítics del centre d’Europa se situen a finals del VI mil·lenni aC, entre 5200-5000 aC, però són força més moderns, sovint més de mil anys més tardans que els de la Draga. Per aquest motiu els investigadors poden afirmar que els tres arcs de la Draga són el conjunt d'arcs neolítics més antic d’Europa.

La recerca en el jaciment de la Draga està finançada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Ministerio de Economía y Competitividad. Es tracta d’un projecte de recerca coordinat des del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles, institució de l’Ajuntament de Banyoles, en el qual hi participen el departament de Prehistòria de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), el departament d’Arqueologia i Antropologia de la Institució Milà i Fontanals del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), el Museu Nacional d’Arqueologia de Catalunya i el Centre d’Arqueologia Subaquàtica de Catalunya. Els treballs compten amb la participació dels estudiants del grau d’Arqueologia de la UAB, que realitzen aquí les seves pràctiques curriculars, i estudiants de grau, màster i doctorat d’Universitats de tot l’Estat Espanyol i altres països europeus.

El poblat neolític de la Draga, a Banyoles

La Draga (Banyoles, Pla de l’Estany) és un jaciment arqueològic que correspon a un

assentament d'una de les primeres comunitats camperoles del nord-est de la Península Ibèrica. Es tracta d'un assentament localitzat a la vora oriental de l'Estany de Banyoles i datat entre 5400-5000 aC. El jaciment ocupa uns 8000 m2 amb un front de 100 m arran de l'estany i una amplada d'uns 80 m en direcció est. Una part del jaciment, l'antiga platja neolítica, està actualment sota les aigües del llac, mentre que les altres zones excavades es troben en terra ferma. Les primeres campanyes es dugueren a terme entre els anys 1990-2005, sota la direcció científica del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles. Des de l'any 1994 es va comptar amb l'ajuda del Centre d'Investigacions Subaquàtiques de Catalunya (Museu d'Arqueologia de Catalunya). En el projecte actual (2008-2013) hi participen també la UAB i el CSIC.

El jaciment de La Draga és excepcional per diversos motius. En primer lloc per la seva antiguitat, que el situa entre els més antics del Neolític Peninsular. En segon lloc pel fet de tractar-se d'un assentament a l'aire lliure amb una certa continuïtat de l'ocupació. I per últim, i potser el més remarcable, per les seves excel·lents condicions de conservació. El nivell arqueològic es troba cobert pel nivell freàtic i per aquest motiu es donen condicions anaeròbiques que afavoreixen la conservació de la matèria orgànica. Aquesta circumstància fa de la Draga un jaciment únic tant a la Península Ibèrica, ja que es tracta de l'únic d'aquestes característiques conegut ara per ara, com a la resta d'Europa ja que és, juntament amb Dispilo a Grècia i La Marmota a Itàlia, uns dels pocs assentament lacustres datats en el VI mil·lenni aC.

El fenomen dels assentaments lacustres neolítics, altrament coneguts com palafits, és ben conegut en cronologies més modernes al centre d'Europa, on abunden els llacs i ambients humits, però extremadament rar fora d'aquest àmbit geogràfic. Per aquest motiu la Draga és un jaciment molt conegut en els àmbits científics especialitzats i atreu investigadors d'arreu per la qualitat de les dades que es poden obtenir en aquest context arqueològic. La Draga és una illa de paleodiversitat que ha proporcionat uns conjunts bioarqueològics extraordinaris, un element clau per a analitzar l'aparició de l'agricultura i ramaderia a Europa.

Autor: Redacció
Redacció

https://gironanoticies.com/noticia/20958-troben-larc-neolitic-mes-antic-deuropa-a-banyoles.htm